

1. de onderzoeksvragen
2. methode van onderzoek
3. enkele resultaten
4. aanbevelingen
5. het vervolg: de esthetische ervaring

het nieuwe theaterleren

Cock Dieleman (Vossiuspers 2010)

de onderzoeksvragen

- welke positie heeft theater binnen CKV?
- hoe verloopt de samenwerking tussen onderwijs en theaterinstellingen?
- wat vinden docenten, leerlingen en medewerkers van culturele instellingen van CKV en van die samenwerking?

methode van onderzoek

- 66 diepte-interviews met
 - leerlingen
 - docenten
 - educatiemedewerkers van theaters, gezelschappen en bemiddelende instanties
- vertrouwen op reflectieve vermogens van respondenten → open interviews

interviews docenten & leerlingen

- grote verschillen in aanpak tussen CKV-docenten, o.a.
 - doelstelling van het vak
 - hoge of lage cultuur
 - keuze en organisatie culturele activiteiten

hoge of lage cultuur

- **benadering 1:**
hoge cultuur als
uitgangspunt omdat
leerlingen daar
normaal niet mee in
aanraking komen
- **benadering 2:**
aansluiting zoeken bij
populaire cultuur waar
leerlingen mee
vertrouwd zijn

keuze & organisatie culturele activiteiten

- **benadering 1:**
lesprogramma als
uitgangspunt
 - leerlingen kiezen zelf
culturele activiteiten
 - docent moet veel
verslagen nakijken
- **benadering 2:**
culturele activiteiten
als uitgangspunt
 - keuzevrijheid leerlingen
beperkt
 - docent moet veel
organiseren
 - leerlingen waarderen
gezamenlijke activiteiten

effect op de leerling

- veel verschillende reacties
- rol van de docent cruciaal
- waardering voor het groepsgevoel en het leren samenwerken aan een project (m.n. theater)

belangrijke belemmeringen

DOCENTEN

- weinig tijd
- weinig kennis van het kunstenveld (m.n. theater)
- weinig draagvlak binnen de school

LEERLINGEN

- de status van het vak is laag (geen cijfer)

conclusies m.b.t. theater

- combinatie actief – receptief – reflectief in theaterprojecten voor CKV succesvol
- theater bij uitstek geschikt voor CKV
- in het voortgezet onderwijs groot gebrek aan expertise op theatergebied:
 - meer specifieke kennis binnen CKV-secties nodig
 - meer samenwerking met theaters en theatergezelschappen gewenst

voor overheid, schooldirecties, docenten

aanbevelingen

aanbevelingen - overheid

1. Houd CKV in stand. Het is internationaal een uniek vak.
2. Geef een cijfer voor CKV.

aanbevelingen - schooldirecties

3. Zorg ervoor dat álle leerlingen van expertise in álle aspecten van cultuureducatie kunnen profiteren.
4. Geef cultuurcoördinatoren minstens het door de SLO geadviseerde aantal taakuren.
5. Laat alleen docenten CKV geven die dat echt willen en geef ze er een substantieel aantal uren voor.

aanbevelingen - docenten

6. Laat de leerlingen niet volledig vrij bij de keuze van de culturele activiteiten.
7. Bezoek culturele activiteiten samen met de leerlingen.
8. Maak gebruik van de expertise van culturele instellingen.

de esthetische ervaring

- de toeschouwer wordt **uitgedaagd** om zijn **verbeeldingskracht** te gebruiken (Van Maanen 1997)
- spanning tussen het kunstwerk en de kennis en ervaring van de toeschouwer
flow experience
(Csikszentmihalyi 1990 / Eversmann 2004)

de esthetische ervaring

- vier dimensies van een esthetische ervaring:
 - waarneming
 - cognitief
 - emotioneel
 - communicatief

de esthetische ervaring

uitdaging

vaardigheden

les / workshop

vragen?

contact:

Cock Dieleman
theaterwetenschap UvA
c.dieleman@uva.nl